

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou v právní věci

žalobkyně: **MUDr. M. D.**, narozená dne X
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2024, č. j. MPSV-2024/215346-911,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 2. 10. 2024, č. j. MPSV-2024/215346-911, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2024, č. j. MPSV-2024/215346-911 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 2. 7. 2024, č. j. 31211/2024/AAE (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán prvního stupně přiznal

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

žalobkyni doplatek na bydlení ve výši 2 428 Kč měsíčně od října 2023, na základě žádosti ze dne 23. 10. 2023.

II. Žalobní body

2. Žalobkyně v žalobě namítala, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné z důvodu důkazní nouze, žalovaný nevysvětlil, na základě jakých úvah a podkladů dospěl k přijatým závěrům.
3. Tvrzení o tom, že peněžní částky energií pro určení nákladů na bydlení byly stanoveny podle „aplikačního programu automatizovaného zpracování údajů“, považuje za nedostatečné zdůvodnění. Peněžní částky energií uvedené v rozhodnutí jsou neprokázané a nevěrohodné.
4. Odůvodněné náklady na bydlení (19 644,26 Kč) stanovil žalovaný v rozporu se zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dál jen „zákon o hmotné nouzi“). Rozhodnutí obsahuje nepravdivé peněžní částky, které jsou v rozporu a nesouhlasí s částkami uvedenými v jednotlivých potvrzeních a v dokumentech, které byly dodány. Z těchto důvodů vypočítané a určené náklady na bydlení neodpovídají skutečné zaplaceným peněžním částkám i zákonně uznatelným hodnotám v rozhodném období pro přiznání doplatku na bydlení.
5. Uváděné výše starobní důchodu v jednotlivých měsících 07/2023 až 10/2023 neodpovídají údajům, které byly doloženy v potvrzeních. V rozhodnutí je uvedeno, že v období měsíců červenec, srpen, září 2023 byla účastnice příjemcem starobního důchodu ve výši 20 736 Kč měsíčně, nedošlo k poklesu příjmu ani v měsíci podání žádosti o dávku, starobní důchod je jí pravidelně vyplácen. Tato tvrzení nejsou pravdivá. Žalobní tvrzení je založeno na negativním tvrzení, tj. že něco neobdržela (nedostala starobní důchod na bankovní účet), proto je na straně žalovaného, aby prokázal opak, tj. že výše uvedené peněžní částky v rozhodnutí byly připsány každý měsíc na bankovní účet. Nechť žalovaný dokáže soudu, že v bankovních výpisech jsou tyto částky napsány, s ohledem na znění § 9 odst. 3 zákona o hmotné nouzi, kdy se příjmy započítávají v tom rozhodném období, v němž byly vyplaceny. V 7/2023 na bankovní účet nebyla připsána žádná částka starobního důchodu, v 8/2023 byl připsán starobní důchod celkem 2x - ve dnech 1. 8. 2023 a 31. 8. 2023. Dne 29. 9. 2023 byla připsána částka 20 736 Kč starobního důchodu. V 10/2023 nebyla připsána žádná částka starobního důchodu. Proto nemůže být pravdivé tvrzení, že nedošlo k poklesu příjmu. Starobní důchod měl být započítán v rozhodném období pouze v měsících, ve kterých byl důchod skutečně vyplacen (tj. připsán na můj bankovní účet). Domnívá se, že pro účely dávek je rozhodné skutečné datum výplaty (tj. měsíc připsání na můj bankovní účet); nikoliv tedy období, za který důchod náleží. Měsíc, za který důchod náleží, není stejný jako měsíc výplaty.
6. Rozhodnutí též nerespektovalo názor zdejšího soudu vyjádřený v rozsudku (ze dne 25. 1. 2024, č. j. 13 Ad 18/2023-50), podle kterého žadatel o dávku musí mít možnost si na základě odůvodnění rozhodnutí učinit představu o průměrné ceně a průměrné spotřebě energií v určitém čase a místě. Musí být informován o tom, za jaké období je průměrná cena a průměrná spotřeba počítána a v rámci jak velkého regionu.
7. Dle § 34 zákona o hmotné nouzi se výše úhrady se stanoví podle sdělení příslušných dodavatelů energií; nejvýše však do výše skutečných úhrad. Žalobkyně se domnívá, že stanovení částek energií podle jakéhosi interního „aplikačního programu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

automatizovaného zpracování údajů“ ve „výši, která je v místě obvyklá“ je v rozporu s tímto ustanovením. Každý občan, včetně žalobkyně, platí každý měsíc zálohy, zpravidla ve stejných měsíční částkách, které určil dodavatel energií. Tyto zálohy vyjadřují předpokládanou výši spotřeby v peněžním vyjádření v daném měsíci. Je nesmyslný předpoklad, že je výše záloh žalobkyně stejná jako „cena v místě obvyklá“ uvedená v rozhodnutí, neboť výše záloh žalobkyně (resp. peněžní vyjádření měsíční spotřeby) za energie není stejná jako „cena v místě obvyklá“, neboť „cena v místě obvyklá“ je součinem skutečně spotřebovaného množství a reálné ceny za jednotku energie v daném měsíci. Mezi měsíční zálohou a reálnou cenou v daném měsíci neexistuje žádný vztah a hodnoty nejsou ani korelačně závislé. Zálohy se většinou platí ve stejné konstantní výši každý měsíc po dobu 12 měsíců, ale reálná spotřeba není každý měsíc stejná. Ke stanovení a vypočítání reálné spotřeby slouží roční zúčtování, které spočítá údaje za posledních 12 měsíců. V ročním zúčtování dodavatel energií porovná výše zaplacených záloh za posledních 12 měsíců se skutečnou spotřebou za uplynulých 12 měsíců. A vznikne peněžní přeplatek, resp. nedoplatek za energie. Toto roční zúčtování od všech dodavatelů energií dostává žalobkyně 1x ročně, většinou v květnu. Při zaplacení nižší částky než určil dodavatel, by byly porušeny smluvní podmínky a hrozilo by penále, případně to může být důvodem pro přerušení dodávek energií.

8. V rozhodnutí jsou uznány a započítány daleko nižší náklady na energie, než žalobkyně skutečně v zálohách platí. Rozhodnutí mělo zohlednit měsíční náklady na energie podle výše skutečných úhrad, tedy předepsaných a zaplacených záloh, nikoliv podle reálné spotřeby a ceníku společností (tj. dodavatelů energií), kterou žalovaný ocenil jako „náklady v místě obvyklé“. Pro účely dávky by měly být zaplacené peněžní částky (správné zálohy) na spotřebu energií (tj. náklady na energie), stanoveny a započítány plně v celé výši podle „skutečných úhrad“, a to v této výši měsíčních záloh, a to celkem v 10/2023 ve výši 8 140 Kč (elektřina 1 420 Kč, plyn 5 960 Kč, vodné a stočné 760 Kč).
9. Z rozhodnutí není jasné, na základě jakého výpočtu, resp. konkrétních použitých hodnot a čísel vypočítal žalovaný „cenu plynu ve výši obvyklé“ (tj. náklady na plyn v částce 4 206,12 Kč). V rozhodnutí není uvedeno, z jaké průměrné výšky místností bylo vycházeno, jestliže výška (necelých 3 m) stropů v bytě je větší, než je obvyklá v běžných bytech, z jakého koeficientu teplených ztrát, jestliže dům zřejmě nemá energetický štítek s hodnotou energetické náročnosti a z jaké ceny za jednotku množství plynu. Celý byt žalobkyně vytápí plynovým kotlem etážového topení.
10. V rozhodnutí chybí údaj, na základě jakých úvah a údajů byl určen koeficient „35“ (tj. směrné číslo průměrné roční spotřeby vody), neboť v zákoně je více hodnot směrných čísel.
11. V rozhodnutí chybí údaj, za jaké období (např. podle jakého měsíce) byla určena cena za vodné a stočné.
12. V rozhodnutí je napsáno, že celkové odůvodněné náklady na bydlení činí 19 644,26 Kč. Žalobkyně pochybuje o správném stanovení celkové výše odůvodněné náklady na bydlení. Pro výpočet a stanovení výše průměrných měsíčních odůvodněných nákladů na bydlení odkazuje na přílohu k žalobě.
13. Podle § 34 zákona o hmotné nouzi v odůvodněných případech lze navýšit částky až o 10 %, za odůvodněný případ se považuje zejména dlouhodobý nepříznivý zdravotní stav. U žalobkyně jsou důvody hodného zřetele (trvale snížená imunita z důvodu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

onkologického onemocnění a následné komplikované léčby, indikována srdeční arytmie, kardio-stimulátor, dietní stravování v důsledku poškození zažívacího traktu po onkologické léčbě, trvalé poškození artrózou a osteoporózou vyššího stupně, vysoký věk). Není zřejmé, zda byly odůvodněné náklady navýšeny.

14. Žalobkyně nerozumí, z jakých důvodů je připočítána částka 314 Kč (dávka příspěvek na živobytí), když žádnou takovou částku v měsících od 07/2023 až do 10/2023 nedostala.
15. Stanovení nákladů na bydlení a příjmů považuje za nespravedlivé, jsou stanoveny a vypočítány co největší příjmy a naopak co nejmenší náklady, rozhodnutí je velmi neobjektivní a diskriminační. Měsíční odůvodněné náklady na bydlení činí 24 628 Kč, doplatek na bydlení by měla být přiznán ve měsíční výši nejméně 7 725 Kč od měsíce 10/2023.

III. Vyjádření žalovaného

16. Žalobkyni byl přiznán doplatek na bydlení ve výši 2 428 Kč, tedy ve výši rozdílu mezi odůvodněnými náklady na bydlení ve výši 19 644,26 Kč po odečtení příspěvku na bydlení ve výši 12 136 Kč a částkou, o kterou příjem 14 515,20 Kč, navýšený o vyplacený příspěvek na živobytí ve výši 314 Kč, převyšuje částku živobytí ve výši 9 748 Kč.
17. Pokud jde o rozhodné období, příjem byl počítán za 3 kalendářní měsíce předcházející aktuálnímu kalendářnímu měsíci dle § 10 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Splnění ostatních podmínek se v případě podání žádosti o dávku zjišťuje za aktuální kalendářní měsíc dle § 10 odst. 6 písm. a) zákona, příspěvek na živobytí a odůvodněné náklady na bydlení jsou v případě žádosti o dávku počítány za aktuální kalendářní měsíc. Příspěvek na bydlení se zohlední v odůvodněných nákladech na bydlení ve výši vyplacené v kalendářním měsíci předcházejícímu aktuálnímu kalendářnímu měsíci ve smyslu § 35 citovaného zákona.
18. K výši započteného příjmu žalovaný uvedl, že správní úřad při stanovení výše příjmu vycházel z doložené výše starobního důchodu žalobkyně v rozhodném období v částce 20 736 Kč (dle oznámení ČSSZ). Z tohoto důvodu správní orgán stanovil příjem žalobkyně ve výši 14 515,20 Kč, tj. 70 % z výše starobního důchodu. U žalobkyně nastala situace, kdy jí je starobní důchod vyplácen 2. kalendářní den v měsíci, nicméně vyjde-li tento den na den pracovního volna, je starobní důchod vyplácen poslední pracovní den před dnem pravidelné výplaty. Výplata starobního důchodu však žalobkyni náleží v pravidelném intervalu za každý kalendářní měsíc. Vzhledem k tomu, že se jedná o pravidelně vyplácenou dávku, započítává ji správní orgán v každém kalendářním měsíci. V rozhodném období červenec, srpen a září 2023 byl žalobkyni starobní důchod vyplácen celkem třikrát, z toho dvakrát v srpnu a jednou v září (viz výpis z účtu). To znamená, že výše započteného příjmu odpovídá skutečnosti a námitka žalobkyně, že jí důchod nebyl vyplácen pravidelně, není relevantní.
19. K odůvodněným nákladům na bydlení pak žalovaný uvedl, že byly zohledněny náklady za období aktuálního kalendářního měsíce dle § 10 odst. 6 písm. b) zákona o hmotné nouzi, a to náklady ve skutečné výši, s výjimkou nákladů na plyn a nákladů na vodné a stočné, které byly zohledněny ve výši v místě obvyklé. Odůvodněné náklady na bydlení byly zohledněny v souladu s § 34 zákona o pomoci v hmotné nouzi, ve skutečné výši, limitované výší v místě obvyklých nákladů.

20. Nájemné bylo započteno ve výši skutečných nákladů 12 141, 82 Kč, obdobně jako další úhrady za služby úklid domu, osvětlení domu, likvidace odpadu. Náklady na elektřinu byly započteny ve výši 1 420 Kč, která byla doložena jako výše záloh pro rozhodné období (říjen 2023), tj. ve skutečné výši.
21. Náklady na vodné a stočné byly započteny ve výši obvyklé 747,72 Kč, a to ve smyslu § 34 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi, kdy se započítávají pravidelné úhrady za služby spojené s užíváním bytu maximálně do výše, která je v místě obvyklá. Konkrétní údaje zahrnuté do výpočtu podrobně rozepisuje prvostupňové rozhodnutí, bylo vycházeno ze směrného čísla spotřeby 35 m³ za rok pro jednu osobu dle vyhlášky č. 48/2014 Sb., kterou se mění vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů (dále též „vyhláška č. 48/2014 Sb.“), průměrná cena byla stanovena dle ceníku společnosti Pražské vodovody a kanalizace pro rok 2023.
22. Náklady na plyn byly započteny ve výši obvyklé 4 206,12 Kč [§ 34 písm. c) zákona o hmotné nouzi], s navýšením 10 %, tj. 4 623,73 Kč, neboť obvyklé náklady byly nižší než skutečné náklady žalobkyně, postup pro zjištění ceny obvyklé je popsán v prvostupňovém rozhodnutí. Správní orgán vycházel z ceny poslední instance distributora žalobkyně Pražská plynárenská a.s. při zohlednění spotřeby na vaření (průměrná spotřeba dle Energetického regulačního úřadu), vytápění (měrný ukazatel spotřeby dle teplotního pásma, podlahové plochy, průměrné výšky místností, koeficientu tepelných ztrát a procenta použití plynu – 80 %) a ohřev teplé užitkové vody (součin statistické měsíční spotřeby teplé vody na osobu, počtu osob, koeficientu spotřeby tepla k ohřevu a procento použití plynu pro ohřev – 90 %).
23. Pokud jde o navýšení nákladů na spotřebu energií o 10 % dle § 34 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi, pak tímto způsobem mohou být navýšeny náklady na spotřebu energií (tj. elektřina a plyn), nikoli spotřeba vody (vodné a stočné), u níž nejedná se o nezbytnou spotřebu energií dle písm. c) uvedeného ustanovení, ale úhradu služeb spojených s užíváním bytu dle písm. b), u kterých se 10 % zvýšení neuplatí. U nákladů na plyn bylo zvýšení o 10 % žalobkyni zohledněno. U elektřiny zohledněno nebylo, neboť jí byla započtena skutečná výše záloh.

IV. Obsah správního spisu

24. Prvostupňové rozhodnutí ze dne 2. 7. 2024, č. j. 31211/2024/AAE, dle § 33 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi přiznalo dávku pomoci v hmotné nouzi doplatek na bydlení ve výši 2 428 Kč měsíčně od října 2023 na základě žádosti č. j. 41724/2023/AAE, podané dne 23. 10. 2023. Správní orgán prvního stupně v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že jako společně posuzovaná osoba je uveden v žádosti syn účastnice řízení. Společně posuzované osoby užívají na základě nájemní smlouvy byt na adrese trvalého bydliště. Předložené náklady na bydlení v rozhodném období měsíce října 2023 činí 20 989,82 Kč, z toho nájemné činí 12 141,82 Kč, záloha za vodné a stočné činí 760 Kč, úklid domu činí 556 Kč, osvětlení domu činí 46 Kč, likvidace domovního odpadu činí 106 Kč, záloha za elektřinu činí 1 420 Kč a záloha za plyn činí 5 960 Kč. Společně posuzované osoby užívají byt o velikosti 86,10 m². Dle ustanovení § 34 citovaného zákona se nájemným nebo obdobnými náklady při užívání bytu v jiné než nájemní, družstevní nebo vlastnické

formě bydlení rozumí nájemné hrazené v nájemních bytech, a to až do výše, která je v místě obvyklá. V místě obvyklé nájemné je nutno chápat jako souhrnnou veličinu srovnatelných nájemných, placených v současné době za srovnatelný byt v domě ve srovnatelném místě. Místo je určeno jako obec, v níž se posuzovaný byt nachází. Bylo zjištěno, že obvyklé nájemné pro byt, který užívá účastnice řízení činí 268 Kč/m². Nájemné účastnice řízení je nižší než obvyklé nájemné v místě pobytu, a proto nájemné bylo zohledněno ve výši skutečných nákladů, tj. ve výši 12 141,82 Kč. Náklady na vodné a stočné v místě obvyklé se počítají jako součin údajů: počtu společně posuzovaných osob, průměrné roční spotřeby dělené 12 a ceny za vodné a stočné. Pro stanovení limitu spotřeby vodného a stočného na osobu a rok lze vycházet z přílohy 12 vyhlášky č. 48/2014 Sb., neboť zde jsou podrobně a objektivně stanovena směrná čísla spotřeby vody pro jednotlivé druhy nemovitostí. V případě bytů s tekoucí vodou směrná čísla stanovují spotřebu ve výši 35 m³ za rok na jednu osobu. Cena za vodné a stočné v místě obvyklá pro danou obec, ve které se nachází obývaný prostor, je stanovena podle číselníku vodného a stočného. Jestliže v dané obci je více dodavatelů vody, jako cena vodného a stočného se použije nejvyšší částka. Ceny vodného a stočného ověřuje správní orgán u dodavatelů. Zjištěné částky musí být pravidelně aktualizovány (minimálně 1 x ročně). Účastnice řízení užívá byt na území hl. m. Prahy, kde je jediným dodavatelem společnost Pražské vodovody a kanalizace, a.s. Dle ceníku společnosti Pražské vodovody a kanalizace pro rok 2023 je cena vodného a stočného stanovena ve výši 128,18 Kč za m³. Náklady na vodné/stočné byly zohledněny ve výši obvyklé dle níže uvedeného výpočtu, tj. ve výši 747,72 Kč. Vodné a stočné: záloha na vodné a stočné: 760 Kč, záloha na vodu pro TUV ani záloha na TUV nejsou zadány. Cena vodné a stočné: 128,18 Kč za m³. Náklady na vodné a stočné ve výši v místě obvyklé - počet všech osob * prům. roční spotřeba / 12 * cena za vodné a stočné - 2 * (35/12) * 128,18 Kč = 747,72 Kč.

25. Společně posuzované osoby užívají byt o velikosti 86,10 m². K vaření je využíván plyn, k vytápění ve 20 % elektřina a v 80 % plyn, k ohřevu vody elektřina v 10 % a v 90 % plyn. Elektrická energie: sazba D25d, jistič 3 x 25 A, distributor Pražská energetika, a.s. - elektřina: záloha na elektřinu 1 420 Kč, náklady na elektřinu v místě obvyklé 2 544,02 Kč, koeficient navýšení energií 10 %. Náklady na elektřinu v místě obvyklé činí po navýšení 2 798,42 Kč. Odůvodněné náklady na elektřinu (záloha, max. do výše nákladů v místě obvyklé) činí 1 420 Kč. Skutečné náklady účastnice řízení na elektřinu jsou nižší než v místě obvyklé, a proto byly v souladu s ustanovením § 34 citovaného zákona zohledněny v plné výši.
26. Stanovení odůvodněných nákladů na plyn: Účastnice řízení na formuláři o užívání bytu uvedla jako distributora Pražská plynárenská, a.s. Záloha na plyn se do odůvodněných nákladů započítává ve výši stanovené měsíční zálohy, maximálně však do výše nákladů na plyn v místě obvyklé. K výpočtu ceny ve výši obvyklé plynu je v případě účastnice řízení použita cena poslední instance Pražská plynárenská distribuce, a.s. V ceně plynu v částce v místě obvyklé jsou zahrnuty stálé platby (nezávislé na spotřebě, tedy platba distributorovi a platba dodavateli), dále platby za distribuované množství, platby za dodané množství plynu a za činnost operátora. Náklady na plyn v místě obvyklé byly vypočteny na základě nezbytné spotřeby plynu a tzv. ceny plynu poslední instance. Nezbytná spotřeba plynu zahrnuje nezbytnou energii na: vaření (započtena průměrná spotřeba energie na vaření stanovená Energetickým regulačním úřadem), vytápění (vypočteno ve výši součinu měrného ukazatele spotřeby tepelné energie stanoveného podle teplotního pásma, v němž se byt nachází, podlahové plochy bytu,

průměrné výšky místností, koeficientu tepelných ztrát a procenta použití plynu na vytápění). Procento použití plynu na vytápění: 80 % ohřev TUV (vypočteno ve výši součinu průměrné statistické měsíční spotřeby teplé vody na osobu, počtu všech osob užívajících byt, koeficientu spotřeby tepla k ohřevu vody a procenta použití plynu na ohřev TUV). Procento použití plynu na ohřev TUV: 90 % Plyn: Záloha na plyn: 5 960 Kč, Náklady na plyn v místě obvyklé: 4 206,12 Kč Odůvodněné náklady na plyn (záloha max. do výše nákladů v místě obvyklé): 4 206,12 Kč.

27. V souladu s ustanovením § 34 písm. c) zákona o hmotné nouzi lze v odůvodněných případech navýšit takto zjištěné částky až o 10 %; za odůvodněný případ se považuje zejména dlouhodobý nepříznivý stav. Účastnice řízení k žádosti o dávku doložila potvrzení o zdravotním stavu vydávané ošetřujícím lékařem, ve kterém bylo potvrzeno MUDr. L., že účastnice řízení je osobou dlouhodobě nemocnou ve smyslu ustanovení § 34 písm. c) citovaného zákona. Potvrzení má trvalou platnost. Správní orgán prvního stupně přihlédl ke zdravotnímu stavu účastnice řízení a navýšil zjištěnou částku obvyklých nákladů na plyn o 10 %. Náklady na plyn tedy byly zohledněny ve výši 4 626,73 Kč, tj. ve výši obvyklé, a navýšené o 10 % z důvodu zdravotního stavu. Ostatní náklady na služby byly zohledněny v plné výši. Odůvodněné náklady na bydlení činí 19 644,26 Kč.
28. Dále správní orgán prvního stupně uvedl, že účastnice řízení je starobní důchodce. V rozhodném období podle ustanovení § 10 odst. 2 citovaného zákona, tedy v období měsíců červenec 2023, srpen 2023 a září 2023 byla účastnice řízení příjemcem starobního důchodu ve výši 20 736 Kč. U účastnice nedošlo k poklesu příjmů ani v měsíci podání žádosti o dávku, je pravidelným příjemcem dávek důchodového pojištění, které jí jsou pravidelně vypláceny. Společně posuzovaná osoba je od 5. 6. 2023 v evidenci uchazečů o zaměstnání. V rozhodném období měsíců červenec 2023 až září 2023 neměla společně posuzovaná osoba žádný příjem. Příjem společně posuzovaných podle ustanovení § 9 odst. 1 citovaného zákona činí 14 515,20 Kč. Účastnice má dle potvrzení o nutnosti dietního stravování ze dne 3. 10. 2012 trvale dietu při osteoporóze, dle potvrzení ze dne 24. 9. 2014 stanovenou trvale i dietu nízkocholesterolovou. Účastnice zároveň dne 28. 11. 2022 doložila potvrzení o nutnosti dietního stravování z důvodu diabetické diety s trvalou platností. Účastnice dále opakovaně dokládá potvrzení o nutnosti dietního stravování z důvodu nízkocholesterolové diety a diabetické diety, tyto diety jsou již potvrzeny dříve s trvalou platností, nejedná se o novou skutečnost pro posouzení nároku na dávku. Pokud zdravotní stav osoby vyžaduje více typů dietního stravování, zvyšuje se v souladu s § 1 odst. 2 vyhlášky č. 389/2011 Sb., o provedení některých ustanovení [zákona o pomoci v hmotné nouzi](#), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 389/2011 Sb.“), částka živobytí osoby pouze jednou, a to o částku odpovídající té z diet, která je nejvyšší, tj. diabetická dieta. Účastnice má dle potvrzení ze dne 17. 12. 2014 stanovenou trvale ještě dietu vysokobílkovinnou, k této dietě se dle vyhlášky č. 389/2011 Sb. nepřihlíží. Z výše uvedených důvodů byla zvýšena částka živobytí (dle § 29) pouze o dietní stravování při diabetické dietě. Částka živobytí účastnice byla stanovena dle ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona a zvýšená dle ustanovení § 29 zákona, a činí tak 5 708 Kč. Částka živobytí společně posuzované osoby byla stanovena dle ustanovení § 24 odst. 1 písm. g) zákona ve výši 4 040 Kč (částka existenčního minima 3 130 Kč, zvýšená dle § 25, § 26 a § 27 uvedeného zákona), neboť společně posuzovaná osoba nemá stanovenou vyživovací povinnost a dluh na výživném, nemá nároky či pohledávky, které by mohla využít ke zvýšení svého příjmu, neuvádí

žádný majetek, který je možný využít ke zvýšení příjmů, nevznikají jí zvýšené náklady z důvodu nutnosti dietního stravování, prokazatelně se snaží zvýšit příjem vlastní prací (od 5. 6. 2023 je v evidenci uchazečů o zaměstnání), částka živobytí společně posuzovaných osob dle ustanovení § 24 odst. 3 zákona činí 9 748 Kč. Účastnice pobírá příspěvek na bydlení z dávek státní sociální podpory, v měsíci září 2023 ve výši 12 136 Kč.

29. Závěrem správní orgán prvního stupně uvedl, že výše dávky byla stanovena jako rozdíl mezi částkou odůvodněných nákladů na bydlení 19 644,26 Kč sníženou o příspěvek na bydlení ve výši 12 136 Kč a částkou, o kterou příjem společně posuzovaných osob ve výši 14 515,20 Kč zvýšený o příspěvek na živobytí ve výši 314 Kč převyšuje částku živobytí společně posuzovaných osob ve výši 9 748 Kč, a proto rozhodl přiznat doplatek na bydlení ve výši 2 428 Kč.
30. Proti uvedenému rozhodnutí bylo podáno odvolání, bylo namítáno, že starobní důchod nebyl pravidelně vyplácen. Uvedené částky v rozhodnutí neodpovídají peněžním částkám v dokumentech, které byly doloženy správnímu orgánu prvního stupně. Nerozumí, na základě jakých podkladů je určena částka 20 989,82 Kč, jestliže vyplnila částku 21 200 Kč jako skutečnou výši nákladů. Nerozumí, na základě jakých podkladů došel správní orgán k závěru, že v jejím případě průměrná roční spotřeba vody je 35. Nerozumí, proč správní orgán stanovil náklady na vodné a stočné v částce 747,72 Kč, jestliže měsíční záloha činí 760 Kč. Nerozumí, na základě jakých podkladů správní orgán uvedl, že náklady na plyn ve výši obvyklé činí 4 206,12 Kč, jestliže její měsíční záloha činí 5 960 Kč. Nechápe, proč její náklady na vodu a plyn jsou uznány podle výše, která je v místě obvyklá, tedy v daleko nižší částce, než kterou hradí dodavatelům. Není jí jasné, jakým součtem byly stanoveny odůvodněné náklady na bydlení pouze ve výši 19 644,26 Kč, ani proč nájemné není započteno ve výši 23 048 Kč, když bylo správním orgánem stanoveno obvyklé nájemné ve výši 268 Kč/m². V roce 2023 doručila správnímu orgánu prvního stupně několik od lékaře potvrzených formulářů o dietním stravování a v rozhodnutí nejsou uvedeny.
31. K námitkám uvedeným v odvolání napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že záloha za elektřinu ve výši 1 420 Kč byla aplikačním programem automatizovaného zpracování údajů započtena v souladu s ustanovením § 34 písm. c) zákona ve výši 1 420 Kč. Záloha za plyn ve výši 5 960 Kč byla aplikačním programem automatizovaného zpracování údajů započtena v souladu s ustanovením § 34 písm. c) zákona ve výši 4 626,73 Kč, přičemž odůvodněné náklady na tyto služby mohou být započteny maximálně do výše součtu nákladů v místě obvyklé. Záloha za dodávku vody z vodovodů a vodáren ve výši 760 Kč byla aplikačním programem automatizovaného zpracování započtena do maximální výše 747,72 Kč dle vzorce: počet všech osob * průměrná roční spotřeba / 12 * cena za vodné a stočné = 2 * (35/12) * 128,18 Kč = 747,72 Kč. Náklady na vodné/stočné byly v souvislosti s ustanovením § 34 písm. b) zákona o hmotné nouzi zohledněny ve výši obvyklé dle uvedeného výpočtu, tj. ve výši 747,72 Kč. Ostatní služby ve výši 708 Kč byly aplikačním programem automatizovaného zpracování započteny ve výši 708 Kč a skládají se: úklid domu 556 Kč, osvětlení domu 46 Kč, odvoz a likvidace domovního odpadu 106 Kč.
32. Spisová dokumentace obsahuje výpočtový list platný od 1. 12. 2016, ze kterého je patrné, že základní nájemné činí 12 141,82 Kč, včetně služeb činí celkový předpis nájemného 13 610 Kč. Celková plocha bytu je 86,10 m², sazba za m² činí 141,02 Kč, a proto není

důvodné při stanovení výše dávky aplikovat částku nájemného v místě obvyklém ve výši 268 Kč/m², neboť skutečně hrazené nájemné je nižší.

33. Celkové odůvodněné náklady na bydlení stanovené podle ustanovení § 34 zákona o hmotné nouzi činí 19 644,26 Kč (1 420 Kč + 4 626,73 Kč + 747,72 Kč + 708 Kč + 12 141,82 Kč).
34. V souladu s výše uvedeným ustanovením § 34 zákona o hmotné nouzi nebyly náklady na vodné/stočné a zálohy na plyn zohledněny v plné výši, ale ve výši obvyklé - tj. náklady na vodné/stočné ve výši 747,72 Kč a náklady na plyn ve výši 4 626,73 Kč. Ostatní náklady byly zohledněny v plné výši.
35. Účelem doplatku na bydlení je částečná kompenzace nákladů na bydlení, kdy jsou zohledněny zákonem definované odůvodněné náklady na bydlení, osobám v hmotné nouzi, nikoli kompenzace všech nákladů na bydlení.
36. Žalovaným bylo zjištěno, že v řízení o žádosti o doplatek na bydlení vycházel správní orgán prvního stupně z průměrného příjmu společně posuzovaných osob dle ustanovení § 10 odst. 2 zákona o hmotné nouzi, tedy období měsíců červenec 2023, srpen 2023 a září 2023. Účastnice řízení byla v uvedeném období příjemcem dávky důchodového pojištění - starobního důchodu ve výši 20 736 Kč. Pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi se důchod poskytovaný v rámci důchodového pojištění započítává podle ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) zákona ve výši 70 %, tj. 14 515,20 Kč.
37. Z doloženého výpisu obrátů zaučtovaných na účet účastnice řízení za období od 1. 8. 2023 do 31. 8. 2023 je zřejmé, že účastnice řízení v měsíci srpnu 2023 obdržela dva starobní důchody v měsíční výši 20 736 Kč, konkrétně 1. 8. 2023 za období od 2. 8. 2023 do 1. 9. 2023 a další pak 31. 8. 2023 za období od 2. 9. 2023 do 1. 10. 2023. K této situaci dochází v případech, kdy je u účastnice řízení nastaven výplatní termín starobního důchodu na 2. den v měsíci. Pokud se stane, že 2. den v měsíci vychází na víkend, účastnice řízení obdrží starobní důchod na bankovní účet předem, a často je tak starobní důchod, který má být skutečně vyplacen až 2. dne v měsíci, připsán na bankovní účet již poslední den předchozího měsíce. Na této situaci se nemění fakt, že výplata starobního důchodu náleží jejímu příjemci jednou za měsíc, a proto byl starobní důchod zahrnut jednotlivě do každého měsíce v rozhodném období zvlášť. Nelze proto přisvědčit námítce, že správní orgán prvního stupně zohlednil starobní důchod v nesprávné výši.
38. Společně posuzovaná osoba neměla v rozhodném období měsíců červenec 2023, srpen 2023 a září 2023 žádný příjem. V období od 5. 6. 2023 do 17. 12. 2023 byla evidována jako uchazeč o zaměstnání. Částku živobytí společně posuzovaných osob stanovil správní orgán prvního stupně v řízení o příspěvku na živobytí dle ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) a g) zákona o hmotné nouzi ve výši celkem 9 748 Kč. Částka živobytí účastnice řízení byla stanovena ve výši 5 708 Kč a skládá se z částky životního minima ve výši 4 470 Kč navýšené o dietní stravování ve výši 1 238 Kč (§ 29), neboť účastníci řízení vznikají zvýšené náklady z důvodu nutnosti dietního stravování při osteoporóze, dále pak z důvodu nízkocholesterolové diety a od 28. 11. 2022 je to z důvodu diabetické diety s trvalou platností. Jak správně uvedl správní orgán prvního stupně v odůvodnění napadeného rozhodnutí, dle ustanovení § 1 odst. 2 vyhlášky č. 389/2011 Sb. vyžaduje-li zdravotní stav osoby více typů dietního stravování, zvyšuje se částka živobytí osoby pouze jednou, a to o částku odpovídající té z diet, která je nejvyšší, v daném případě o dietu diabetickou (u nízkocholesterolové diety se částka živobytí zvyšuje o 1 150 Kč, což

je méně, než při dietě diabetické). Vysokobílkovinná dieta se pro účely ustanovení § 29 zákona o hmotné nouzi, ve spojení s vyhláškou č. 389/2011 Sb., nezohledňuje. K námitce, že během roku 2023 účastnice doložila další potvrzení o nutnosti dietního stravování a v rozhodnutí tuto skutečnost správní orgán prvního stupně neuvedl, žalovaný zdůraznil, že potvrzení o nutnosti dietního stravování z důvodu diabetické a nízkocholesterolové diety neobsahovaly nové skutečnosti, jelikož tento typ diet s trvalou platností byl již doložen dříve, a proto byl při rozhodování uveden prvotní doklad.

39. Částka živobytí společně posuzované osoby byla stanovena ve výši 4 040 Kč a skládá se z existenčního minima ve výši 3 130 Kč navýšeného dle ustanovení § 25, § 26 a § 27 zákona o částky 273 Kč + 273 Kč a 364 Kč.
40. Nárok na doplatek na bydlení má v souladu s ustanovením § 33 odst. 1 zákona o hmotné nouzi osoba, které po zaplacení odůvodněných nákladů na bydlení snížených o příspěvek na bydlení ze systému státní sociální podpory zůstane její příjem navýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší, než je její částka živobytí. Od odůvodněných nákladů na bydlení se odečítá příspěvek na bydlení vyplacený v měsíci bezprostředně předcházejícím měsíci aktuálnímu. Naopak příjem (§ 9 odst. 1) se navyšuje o příspěvek na živobytí, který je vyplacený v aktuálním měsíci. Vzhledem k tomu, že odůvodněné náklady na bydlení ve výši 19 644,26 Kč, od kterých se odečítá příspěvek na bydlení ve výši 12 136 Kč, jsou vyšší než příjem ve výši 14 515,20 Kč navýšený o příspěvek na živobytí ve výši 314 Kč, od kterého se odečítá částka živobytí společně posuzovaných osob ve výši 9 748 Kč, vznikl nárok na doplatek na bydlení ve výši 2 428 Kč.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

41. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
42. Podle ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi *pro účely tohoto zákona se za příjem, není-li dále stanoveno jinak, považuje 70 % příjmu z důchodů poskytovaných v rámci důchodového pojištění, příjmu ze závislé činnosti podle zákona upravujícího daně z příjmů, a to po odpočtu daně z příjmů fyzických osob a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, a ze mzdových nároků vyplácených krajskou pobočkou Úřadu práce podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů.*
43. Podle ustanovení § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi *příjmem osoby nebo společně posuzovaných osob se pro účely příspěvku na živobytí rozumí příjem podle odstavce 1 snížený o přiměřené náklady na bydlení; za přiměřené náklady na bydlení se pro účely tohoto zákona považují odůvodněné náklady na bydlení (§ 34), nejvýše však do výše 30 %, a v hlavním městě Praze do výše 35 % příjmu osoby nebo společně posuzovaných osob. Do odůvodněných nákladů na bydlení se pro účely příspěvku na živobytí započítávají v případech, kdy nelze zjistit přesnou výši těchto nákladů podle § 34, ale dotyčná osoba takové náklady prokazatelně vynakládá, náklady až do výše, která je v místě obvyklá, avšak*

maximálně do výše 75 % normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře.

44. Podle ustanovení § 9 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi *příjmy se započítávají v tom rozhodném období, v němž byly vyplaceny, pokud zákon nestanoví jinak.* Účinnost takto novelizovaného ustanovení § 9 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi nastala 1. 1. 2024, přičemž přechodné ustanovení čl. VI. zákona č. 407/2023 Sb. stanoví, že řízení o dávkách pomoci v hmotné nouzi zahájená a pravomocně neskončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 111/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Toto ustanovení tedy působí retroaktivně a vztahuje se i na projednávanou věc, neboť napadené rozhodnutí bylo vydáno 2. 10. 2024.
45. Podle ustanovení § 10 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi *aktuálním kalendářním měsícem se rozumí v případě podání žádosti o dávku kalendářní měsíc, ve kterém byla podána žádost o dávku, a v průběhu poskytování dávky kalendářní měsíc, pro který je posuzováno splnění podmínek nároku na dávku a stanovuje se výše dávky.*
46. Podle ustanovení § 10 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi *rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem v případě podání žádosti o dávku, je u opakujících se dávek období 3 kalendářních měsíců předcházejících aktuálnímu kalendářnímu měsíci; pokud však došlo u osoby nebo alespoň u jedné ze společně posuzovaných osob k podstatnému poklesu příjmu, a podstatný pokles příjmu v aktuálním kalendářním měsíci nadále trvá, rozhodné období počíná kalendářním měsícem, ve kterém k podstatnému poklesu příjmu došlo, nejdříve však kalendářním měsícem, který o 2 kalendářní měsíce předchází aktuálnímu kalendářnímu měsíci a končí aktuálním kalendářním měsícem; za podstatný pokles příjmu se považuje snížení nebo ztráta měsíčně se opakujícího příjmu alespoň o jednu třetinu, a to zejména příjmu z výdělečné činnosti, z podpory v nezaměstnanosti nebo podpory při rekvalifikaci, z rodičovského příspěvku nebo z dávek nemocenského pojištění.*
47. Podle ustanovení § 10 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi *rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem v průběhu poskytování opakující se dávky, je období kalendářního měsíce předcházejícího aktuálnímu kalendářnímu měsíci.*
48. Podle ust. § 10 odst. 6 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi *rozhodným obdobím, za které se zjišťuje plnění ostatních podmínek v případě podání žádosti o opakující se dávku, je aktuální kalendářní měsíc.*
49. Podle ust. § 10 odst. 6 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi *rozhodným obdobím, za které se zjišťuje plnění ostatních podmínek v průběhu poskytování opakující se dávky, je kalendářní měsíc předcházející aktuálnímu kalendářnímu měsíci, s výjimkou zjišťování odůvodněných nákladů na bydlení, kdy je rozhodným obdobím aktuální kalendářní měsíc.*
50. Podle ustanovení § 21 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi *nárok na příspěvek na živobytí má osoba v hmotné nouzi podle § 2 odst. 2 písm. a), jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí posuzovaných osob.*
51. Podle ustanovení § 33 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi *nárok na doplatek na bydlení má vlastník bytu, který jej užívá, nebo jiná osoba, která užívá byt na základě smlouvy, rozhodnutí, nebo jiného právního titulu, jestliže by po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení snížených o příspěvek na bydlení podle jiného právního předpisu¹²⁾ byl a) příjem vlastníka bytu nebo jiné osoby, která užívá byt, zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí*

nižší než částka živobytí osoby (§ 24), nebo b) příjem společně posuzovaných osob zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí společně posuzovaných osob (§ 24); právní titul k užívání bytu je přitom nezbytné prokázat písemným dokladem, přičemž předložení čestného prohlášení k tomuto účelu nestačí.

52. Podle ustanovení § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi podmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí. Doplatek na bydlení lze přiznat s přihlédnutím k jejím celkovým sociálním a majetkovým poměrům také osobě, které příspěvek na živobytí nebyl přiznán z důvodu, že příjem osoby a společně posuzovaných osob přesáhl částku živobytí osoby a společně posuzovaných osob, ale nepřesáhl 1,3násobek částky živobytí osoby a společně posuzovaných osob.

53. Podle ust. § 34 zákona o pomoci v hmotné nouzi do odůvodněných nákladů na bydlení se započítávají:

a) nájemné, popřípadě obdobné náklady spojené s vlastnickou nebo družstevní formou bydlení nebo obdobné náklady při užívání bytu v jiné než nájemní, družstevní nebo vlastnické formě bydlení; nájemným nebo obdobnými náklady při užívání bytu v jiné než nájemní, družstevní nebo vlastnické formě bydlení se rozumí nájemné hrazené v nájemních bytech, a to až do výše, která je v místě obvyklá; obdobnými náklady spojenými s vlastnickou nebo družstevní formou bydlení se rozumí výše prokazatelných nákladů, maximálně však do výše nákladů uvedených v zákoně o státní sociální podpoře⁶³),

b) pravidelné úhrady za služby spojené s užíváním bytu, maximálně však do výše, která je v místě obvyklá; úhradou služeb bezprostředně spojených s užíváním bytu se rozumí úhrada za ústřední (dálkové) vytápění a za dodávku teplé vody, za úklid společných prostor v domě, za užívání výtahu, za dodávku vody z vodovodů a vodáren, za odvádění odpadních vod kanalizacemi, za osvětlení společných prostor v domě, za odvoz tuhého komunálního odpadu, za vybavení bytu společnou televizní a rozhlasovou anténou, popřípadě další prokazatelné a nezbytné služby související s bydlením,

c) úhrada prokazatelné nezbytné spotřeby energií; úhradou prokazatelné nezbytné spotřeby energií se rozumí úhrada dodávky a spotřeby elektrické energie, plynu, případně výdaje na další druhy paliv, a to ve výši, která je v místě obvyklá; výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií se stanoví jako průměrná cena za dodávku energií pro bytovou jednotku určité velikosti podle sdělení příslušných dodavatelů těchto energií, nejvýše však ve výši skutečných úhrad; v odůvodněných případech lze navýšit takto zjištěné částky až o 10 %; za odůvodněný případ se považuje zejména dlouhodobý nepříznivý zdravotní stav,

d) v případech hodných zvláštního zřetele při užívání jiného než obytného prostoru nebo ubytovacího zařízení úhrada nákladů uvedená v písmenech a) až c), a to do výše, která je v místě obvyklá, avšak maximálně do výše 80 % normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře⁶⁴),

e) v případech hodných zvláštního zřetele podle § 33 odst. 6 věty třetí úhrada nákladů uvedená v písmenech a) až c), a to do výše, která je v místě obvyklá, maximálně však do výše normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře⁶⁴),

f) u stavby pro individuální či rodinnou rekreaci užívané vlastníkem úhrada nákladů uvedená v písmenech a) až c), a to do výše, která je v místě obvyklá, avšak maximálně do výše 90 % normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře.

54. Podle vyhlášky č. 428/2001 Sb., přílohy 12 (Směrná čísla roční spotřeby vody), bodu I (bytový fond): Byty. 3. na jednu osobu bytu s tekoucí teplou vodou (teplá voda na kohoutku) za rok 35 m³.
55. Doplatek na bydlení je dávka pomoci v hmotné nouzi, která společně s vlastními příjmy osoby a poskytnutým příspěvkem na bydlení ze systému státní sociální podpory pomáhá uhradit odůvodněné náklady na bydlení. Výše doplatku na bydlení je stanovena tak, aby po zaplacení nákladů na bydlení (tj. nájmu, služeb s bydlením spojených a nákladů za energie) zůstala osobě či rodině částka na živobytí. Nárok a výše doplatku na bydlení se stanoví tak, že se od částky odůvodněných nákladů na bydlení, které se snižují o příspěvek na bydlení náležející za předchozí kalendářní měsíc, odečte částka, o kterou příjem navýšený o vyplacený příspěvek na živobytí převyšuje částku živobytí osoby/společně posuzovaných osob.
56. Soud se nejprve zabýval příjmy žalobkyně. K námitce, že v 7/2023 na bankovní účet nebyla připsána žádná částka starobního důchodu, soud konstatuje, že podle oznámení ČSSZ ze dne 10. 5. 2023 činí výše starobního důchodu žalobkyně 20 736 Kč měsíčně od červnové splátky důchodu, z výpisu z účtu žalobkyně pak plyne, že dne 29. 6. 2023 byl žalobkyni připsán na účet starobní důchod za období od 2. 7. 2023 do 1. 8. 2023, dne 1. 8. 2023 za období od 2. 8. 2023 do 1. 9. 2023 a dne 31. 8. 2023 za období od 2. 9. 2023 do 1. 10. 2023.
57. Jak žalovaný správně vysvětlil, k této situaci dochází v případech, kdy je u účastnice řízení nastaven výplatní termín starobního důchodu na 2. den v měsíci. Pokud se stane, že 2. den v měsíci vychází na víkend, účastnice obdrží starobní důchod na bankovní účet předem, a často je tak starobní důchod, který má být skutečně vyplacen až 2. dne v měsíci, připsán na bankovní účet již poslední den předchozího měsíce. Na této situaci se nemění fakt, že výplata starobního důchodu náleží jejímu příjemci, v daném případě účastnici řízení, jednou za měsíc, a proto byl starobní důchod zahrnut jednotlivě do každého měsíce v rozhodném období zvlášť. Nelze proto přisvědčit námitce žalobkyně, že správní orgán prvního stupně zohlednil starobní důchod v nesprávné výši, když za rozhodné období tří měsíců (červenec až září 2023) zohlednil příjem tří starobních důchodů, tyto jí také byly fakticky v rozhodném období vyplaceny (1. 8., 31. 8. a 29. 9. 2023).
58. Žalobkyně dále namítala, že v příjmech byla nesprávně zohledněna částka 314 Kč jako příspěvek na živobytí, když žádnou takovou částku v měsících od 07/2023 až do 10/2023 nedostala. Soud shledal tuto námitku důvodnou. Není zřejmé, na základě jakých skutečností správní orgán zohlednil v příjmech žalobkyně částku příspěvku na živobytí, když ze spisového materiálu nevyplývá, že příspěvek na živobytí byl žalobkyni přiznán, případně za jaké měsíce, a kdy jí byl vyplacen, napadené rozhodnutí je tak v této části nepřezkoumatelné. K dotazu soudu na situaci ohledně příspěvku na živobytí žalovaný upřesnil, že žalobkyni byl na říjen 2023 přiznán příspěvek na živobytí v částce 314 Kč, rozhodnutím Úřadu práce ČR – krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 14. 6. 2024, č. j. 27130/2024/AAE. Částka 628 Kč (za měsíc říjen a listopad 2023) byla vyplacena až dne 18. 6. 2024 dle potvrzení ze dne 20. 2. 2025.
59. Žalovaný zároveň v napadeném rozhodnutí vysvětlil, že nárok na doplatek na bydlení má v souladu s ustanovením § 33 odst. 1 zákona osoba, které po zaplacení odůvodněných nákladů na bydlení snížených o příspěvek na bydlení ze systému státní sociální podpory zůstane její příjem navýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší, než je její částka

živobytí. Od odůvodněných nákladů na bydlení se odečítá příspěvek na bydlení vyplacený v měsíci bezprostředně předcházejícím měsíci aktuálnímu. Naopak příjem (§ 9 odst. 1) se navyšuje o příspěvek na živobytí, který je vyplacený v aktuálním měsíci. Vzhledem k tomu, že odůvodněné náklady na bydlení ve výši 19 644,26 Kč, od kterých se odečítá příspěvek na bydlení ve výši 12 136 Kč, jsou vyšší než příjem ve výši 14 515,20 Kč navyšený o příspěvek na živobytí ve výši 314 Kč, od kterého se odečítá částka živobytí společné posuzovaných osob ve výši 9 748 Kč, vzniká tak nárok na doplatek na bydlení ve výši 2 428 Kč.

60. Soud tak konstatuje, že napadené rozhodnutí je v této části nepřezkoumatelné a rozporné, nemá ani oporu ve spisovém materiálu. Žalovaný v dalším řízení zohlední, že v měsíci říjnu 2023 žalobkyni příspěvek na živobytí vyplacený nebyl.
61. K této problematice lze dodat, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 6. 2022, č. j. 5 Ads 409/2021-22, konstatoval, že doplatek na bydlení je poskytován osobám nacházejícím se v hmotné nouzi a jeho smyslem a účelem je pokrýt náklady, které vznikly žadateli v souvislosti s bydlením. Jedná se o účelovou dávku, která se poskytuje za aktuální období. Pro zachování právní jistoty a logického uspořádání věcí se jeví jako správné určit, že k vyplacení příspěvku na bydlení pro účely stanovení výše doplatku na bydlení dochází k okamžiku odeslání příslušné částky za dané období z účtu úřadu práce.
62. Podle Nejvyššího správního soudu doplatek na bydlení představuje pomoc státu ultima ratio a jako takový je adresován osobám v hmotné nouzi. Přílehlavě popsal význam této dávky soud ve svém rozhodnutí ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 Ads 83/2018-39, podle něhož *„doplatek na bydlení má sociálně slabým osobám garantovat, že jim po zaplacení nákladů na bydlení zůstane konečný příjem alespoň ve výši životního, případně existenčního minima. Tato sociální dávka představuje provedení ústavně zaručeného práva každého, kdo je v hmotné nouzi, na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek. Uvedeného základního práva zaručeného v čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod se lze domáhat pouze v mezích zákonů, které toto ustanovení provádějí (čl. 41 odst. 1 Listiny základních práv a svobod).“*
63. Vzhledem ke skutečnosti, že žalovaný nesprávně vycházel bez opory ve spisovém materiálu ze skutečnosti, že příspěvek na živobytí byl žalobkyni za měsíc říjen 2023, nejen přiznán, ale i v tomto měsíci vyplacen, neuvedl žalovaný žádné úvahy ke skutečné situaci žalobkyně, tedy že žalobkyni byl příspěvek na živobytí sice za měsíc říjen 2023 přiznán, ale vyplacený až 18. 6. 2024, je v tomto ohledu napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
64. Nad rámec uvedeného lze dodat, že dle názoru soudu ve světle citované judikatury a znění § 9 odst. 3 zákona o hmotné nouzi by příspěvek na živobytí měl být pro účely výpočtu doplatku na bydlení zohledněn v měsíci, kdy je vyplacen, nikoliv v měsíci, na který byl (se značným časovým odstupem) přiznán.
65. Žalobkyně namítala i nesprávné zohlednění výdajů, konkrétně započtení nákladů ve výši obvyklé u vodného a stočného a u nákladů na plyn.
66. Soud shledal zcela dostatečným odůvodnění správních orgánů ve vztahu k vodnému a stočnému, správní orgány vycházely správně z ceníku Pražských vodovodů a kanalizací pro rok 2023 (128,18 Kč za m³), tato částka je k ověření na webových stránkách této organizace, vzhledem k tomu, že soud ruší napadené rozhodnutí z jiných důvodů,

neshledal důvod pro doplnění dokazování vytištěnými webovými stránkami (žalobkyně ani tuto cenu nezpochybňuje). Žalobkyně namítala, že jí nebyl vysvětlen údaj „35“, jde o údaj ve smyslu shora citované vyhlášky - směrná čísla roční spotřeby vody pro jednu osobu na rok, správní orgán tedy dělil 12, aby dostal údaj za měsíc, a násobil dvěma (byť obývají dvě osoby). Soud toliko dodává, že je žádoucí učinit součástí spisu podklady, z nichž jsou vypočteny náklady ve výši obvyklé, zvláště je-li výpočet účastníkem zpochybňován.

67. Soud shledal důvodnou námitku žalobkyně, že v napadeném rozhodnutí absentují údaje k ověření odůvodněných nákladů za plyn, rozhodnutí tak nebylo v této části přezkoumatelné, když správní orgány shrnuly jen obecná východiska, bez konkrétních údajů, žalobkyně tedy neměla možnost učinit si představu o průměrné ceně a průměrné spotřebě energií v určitém čase a místě. Lze předpokládat, že správní orgány vyšly při posouzení této otázky z výstupů z aplikačního programu.
68. K otázce používání aplikačního programu při rozhodování správních orgánů je třeba odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2012, č. j. 3 Ads 33/2012-30, a ze dne 7. 5. 2014, č. j. 3 Ads 22/2013-30. Podle prvně zmíněného rozsudku „[t]o, že je správní orgán povinen při svém rozhodování používat aplikační program automatického zpracování údajů, pak v žádném případě nepředstavuje odpověď na otázku, jakým způsobem tento program k určení výše prokazatelné nezbytné spotřeby energií dospěl.“ V odůvodnění rozsudku č. j. 3 Ads 22/2013-30 soud mj. uvedl: „Nejvyššímu správnímu soudu je známo, že v nepojistných systémech (hmotná nouze, státní sociální podpora, dávky tělesně postiženým občanům, příspěvek na péči, dávky v nezaměstnanosti) je posouzení existence nároku a výše dávky závislé na výstupech automatizovaného systému, který zajišťuje ministerstvo. Při složité konstrukci výpočtu výše konkrétní dávky je tímto způsobem posílena správnost výpočtu, uchování dat, systém významně urychluje rozhodování o nárocích klientů v podmínkách správního řízení a snižuje se chybovost.“
69. Nejvyšší správní soud již ve své judikatuře opakovaně vyjádřil názor, že není namístě a ani není reálné požadovat po správních orgánech při výpočtu výše doplatku na bydlení, aby v odůvodnění rozhodnutí popsaly všechny matematické postupy, které zpracoval aplikační program použitý k tomuto výpočtu. Nejvyšší správní soud zároveň ve svém rozsudku ze dne 8. 3. 2019, č. j. 7 Ads 39/2018-38, konstatoval, že: „Nelze však vycházet z představy, že s ohledem na složitost aplikačního programu je žadatel o dávku v hmotné nouzi povinen beze zbytku a bez jakýchkoliv pochybností akceptovat výslednou částku vygenerovanou aplikačním programem za situace, kdy nemá k dispozici informace o tom, s jakým srovnávacím vzorkem dat byl požadavek o dávku zpracován. Za tento srovnávací vzorek dat je nutno považovat v dané věci údaje, kolik činí průměrná spotřeba elektřiny v sazbě D02d za určité období, z jaké průměrné ceny elektřiny a plynu za určité období se vycházelo, a (v obecné poloze) jakým způsobem byly tyto ceny spočteny. Žadatel o dávku musí mít možnost si na základě odůvodnění rozhodnutí učinit představu o průměrné ceně a průměrné spotřebě energií v určitém čase a místě. Současně by měl být ze strany správního orgánu informován o tom, za jaké období je průměrná cena a průměrná spotřeba počítána a v rámci jak velkého regionu.“
70. Soud vyzval žalovaného k doplnění těchto údajů, žalovaný doplnil podrobný výpočet výše nákladů za plny v místě obvyklém. Upřesnění výpočtu v podání žalovaného ze dne 12. 3. 2025 pak soud shledává dostatečně detailní, aby splňovalo požadavky judikatury.

V dalším řízení správní orgány tento výpočet učiní součástí rozhodnutí ve věci žalobkyně.

71. V případě zálohy za elektřinu je podle zdejšího soudu zcela zřejmé, že žalovaný vycházel z dotazu na PREzákaznická, a.s., dle kterého jsou měsíční zálohy žalobkyně za elektrickou energii od října 2023 ve výši 1 420 Kč, z výpisů z účtu je pak zřejmé, že tyto zálohy byly žalobkyni vyměřeny již dříve (částka ve výši 1 420 Kč byla hrazena též v 7/2023 až 9/2023), záloha byla zohledněna v plné výši, tento postup shledal soud správným.
72. Soud se dále zabýval námitkou, zda v případě žalobkyně byly dány důvody pro navýšení částek za maximální prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií až o 10 %. Pokud jde o navýšení nákladů na spotřebu energií o 10 % dle § 34 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi, pak tímto způsobem mohou být navýšeny náklady na spotřebu energií (tj. elektřina a plyn), nikoli spotřeba vody (vodné a stočné), u níž se nejedná o nezbytnou spotřebu energií dle písm. c) uvedeného ustanovení, ale úhradu služeb spojených s užíváním bytu dle písm. b), u kterých se 10 % zvýšení neuplatí. U nákladů na plyn bylo zvýšení o 10 % žalobkyni zohledněno. U elektřiny zohledněno nebylo, neboť jí byla započtena skutečná výše záloh. Tento postup soud shledal jako správný.
73. Nájemné bylo zohledněno ve výši skutečných nákladů, tj. ve výši 12 141,82 Kč, neboť je nižší než obvyklé nájemné v místě pobytu, není žádný důvod, aby žalobkyni byla zohledněna vyšší částka, než kterou skutečně vynaložila (žalobkyně požadovala zohlednit nájemné ve výši 16 330 Kč).
74. Výpočet žalobkyně jednotlivých položek provedený v příloze 1 je zjevně nesprávný, v podrobnostech soud odkazuje na odůvodnění jednotlivých žalobních bodů.
75. S ohledem na výše uvedené soud ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. zrušil žalobou napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů, též skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spise. Soud pak věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (ust. § 78 odst. 4 s. ř. s.), přičemž v dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.).
76. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., úspěšné žalobkyni však žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat

označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 20. května 2025

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně